

РЕЦЕНЗІЯ
на колективну монографію
«Стратегічне управління підприємствами малого
та середнього бізнесу промислового регіону»¹

Сьогодні малий і середній бізнес є рушієм усіх позитивних процесів, які відбуваються в економіці розвинутих країн, робить значний внесок у суспільний прогрес та є основою стійкого зростання економіки. Особливо це стосується сучасних умов господарювання в Україні, де мале підприємництво є провідним сектором ринкової економіки, сприяє підвищенню конкурентоспроможності продукції національної економіки, забезпечує зростання валового внутрішнього продукту, насичує внутрішній товарний ринок, розширює сферу зайнятості населення та сприяє економічному і соціальному розвитку країни. Саме тому, мале підприємництво є визначальним фактором у забезпеченні конкурентоспроможності країни на світовому ринку, одним із пріоритетів державної регуляторної політики України, яка повинна сприяти розвитку малого й середнього підприємництва як двигуна економічного росту національної економіки.

Стратегічне управління підприємствами будь-якої організаційно-правової форми – важливе і актуальне питання. Це тема для дискусій науковців і практиків у сучасній Україні, у тому числі для малих і середніх підприємств.

Монографія «Стратегічне управління підприємствами малого та середнього бізнесу промислового регіону» структурована за трьома напрямками:

– теоретичні основи стратегічного управління розвитком малих та середніх підприємств промислового регіону.

– дослідження математичних моделей та методів щодо ідентифікації кластерів в промисловому регіоні.

– оцінка стратегічного управління підприємствами малого та середнього бізнесу регіону.

У першому напрямі значна увага приділена регуляторній політиці та шляхам поліпшення бізнес-клімату в країні. Для вирішення цього завдання запропоновано поєднувати стимули і обмеження в регуляторних режимах, застосовувати механізм дерегуляції, розвивати віртуальну інфраструктуру інноваційного підприємництва та застосовувати фінансово-регуляторні режими сприяння поширенню малих і середніх підприємств.

Важливою умовою розвитку сучасного промислового підприємства є оптимізація системи управління витратами (СУВ). При цьому, система управління витратами являє собою інтегративну одиницю в рамках загальної системи управління підприємством, від яко-

сті організації якої залежить загальний результат його функціонування (напряв другий). Запропоновано побудову системи забезпечення економічної безпеки малого і середнього бізнесу, що мають включати розробку функціональної моделі бізнес-процесів згідно з ієрархією цілей та виявленим потенціалом малого або середнього підприємництва.

Встановлено, що основними етапами стратегічного управління малими та середніми підприємствами в умовах перетворень є: вивчення ринку, збір інформації, проведення емпіричних досліджень, транснаціональний бізнес, прийняття рішень, формування бачення довгострокових перспектив, визначення стратегічних альтернатив, міждисциплінарний підхід, оптимізація використання ресурсів підприємства, здійснення стратегії та контролю.

Незважаючи на загальну позитивну оцінку монографії, її наукову та практичну цінність, необхідно зробити ряд зауважень та побажань:

1. У підрозділі 1.4 висвітлюються особливості промислового комплексу як основи розбудови регіональної економіки і наведено результати обсягу реалізованої промислової продукції за регіонами за січень 2015 р. (табл. 1.2, стор. 33). Нажаль, показники, котрі характеризують обсяг реалізованої продукції малих і середніх підприємств на регіональному рівні, відсутні.

2. В роботі, на мій погляд, не достатньо уваги приділено питанням пріоритетної сфери діяльності суб'єктів малого і середнього підприємництва у розподілі за видами економічної діяльності, як на регіональному, так і на національному рівнях.

3. У монографії доцільно було би детальніше конкретизувати досвід розвинених країн з питань стратегії управління підприємствами малого та середнього бізнесу промислового регіону та висвітлити свій погляд на можливості його використання в Україні.

В цілому монографія «Стратегічне управління підприємствами малого та середнього бізнесу промислового регіону» є системною науковою працею колективу авторів, яка розглядає одну з актуальних проблем – підвищення економічної ефективності суб'єктів малого і середнього підприємництва промислового регіону. Вона призначена для широкого кола читачів: представників малого та середнього бізнесу, працівників місцевого самоврядування, науковців, викладачів, студентів, а також для людей, зацікавлених цими проблемами.

*Професор кафедри фінансів та економічної безпеки
 Дніпропетровського національного університету
 залізничного транспорту ім. В. Лазаряна,
 д-р екон. наук, проф. М.Г. Пивоваров*

¹ Стратегічне управління підприємствами малого та середнього бізнесу промислового регіону: монографія / за наук. ред. д.е.н., проф., ак. АЕНУ І.Д. Падеріна. – Дніпро: ТОВ Акцент ПП, 2016. – 184 с.